

Esittelyssä yhdistyksen uusi puheenjohtaja

Otin vastaan TLY:n puheenjohtajan tehtävät vuodenvaihteessa ja yritän sovittaa itseni Miksun suuriin saappaisiin. Kiitokset vielä kerran hänelle erinomaisesti hoidetusta puheenjohtajuudesta. Samoin kiitokset Emmalle kymmenen vuoden hallitustyöskentelystä. Saatan olla ainakin nuorille jäsenillemme hieman tuntematon kalkkis, joten kerron vähän itsestäni ja omasta harrastuksestani: olen viettänyt lapsuuteni Hirvensalossa, joka siihen aikaan oli vielä täyttä maaseutua lehmäineen ja hevosineen. Luonto oli siis koko ajan lähellä. Varsinaisen kipinän lintuihin sain, kun kummitätini antoi minulle joululahjaksi K. E. Kivirikon kaksiosaisen Suomen Linnut – teoksen. Lehi-kaisen Esa on kertonut saman kirjan olleen hänenkin inspiraattorinsa. Lintujen tunnistus oli aluksi vaikeaa, opastavia kavereita ei ollut, ja vain aivan tavallisimmat linnut kuten variksen, harakan, kottaraisen, haarapääskyn, västäräkin ja muutaman muun

tunsin ennestään. Pikkuhiljaa lajituntemus laajeni vaikka ei tuo Suomen Linnut mikään kenttäopas ollutkaan. Hirvensalo oli siihen aikaan linnustoltaan aivan erilainen kuin nykyisin. Tuulihaukkoja lepatteli joka pellon päällä, isokuovi pesi monella lehmälaitumella, teeren pulina kuului keväisin eikä peltopyyparvenkaan yhyttäminen ollut mahdotonta. Itsestä tuntui hienolta, kun oppi tuntemaan metsäkivisen laulun tai tiltaltin tiputuksen. Ensimmäiseksi kenttäoppaakseni hankin Leo Lehtosen lintukirjan ja kun muutamaa vuotta myöhemmin kaupoihin ilmestyi Europas Fåglar, jossa oli peräti värikuviakin, oli se tietysti heti hankittava. Oppikoulusta, Turun Lyseosta, löytyi sitten myös retkikavereita. Luontokerho Tähtimö oli siihen aikaan käytännössä lintukerho ja kerhon retket suuntautuivat ainakin Ruissaloon. Muutaman kerran tehtiin bussilla päiväretkiä Mietoistenlahdellekin. Muuten kulkupelinä olivat joko omat jalat tai polku-

pyörä. Polkupyörällä käytiin Mietoistenlahdella, Taivassalossa, Tapilanlahdella ja Mustfinnössä. Viikonloppuretkillä yövyttiin teltassa, eihän sitä nyt viitsinyt polkea yhden yösydämen takia Turkuun. Muutamana syksynä polki turkulaisporukka Yteriin kahlaajia katsomaan ja kerran teimme ystävänä Jouko Hakalan kanssa polkupyöräretken peräti Liminganlahdelle. Rengastusluvan sain muistaakseni vuonna 1959. Sitä ennen olimme jo rengastaneet muutaman linnun Turun Yliopiston konservattori Suormalan renkailla, temppu joka nykyisin olisi ehdottomasti kielletty. Rengastusmäärät ovat vaihdelleet vuosittain aika paljon. Sisämaan seurantapyyntiin olen osallistunut sen alusta asti. Tekun opettajan ollessani vietin säännöllisesti syysloman Jurmossa rengastellen. Viime vuosina rengastuksia on tullut vähän toista tuhatta vuodessa ja kontroллеja kai tuplasti tuo määrä.

Nykyisin retkeilen pääasiassa Yläneen metsissä ja soilla, en siis selvästikään ole kova bongari. Suomenpinnojeni määrän sentään pystyisin helposti laskemaan, mutta maailmanpinnojen laskeminen tuottaisi joskus. Huonosti olen kirjannut jopa entisten asuinpaikkojeni, USA:n, Ugandan ja Singaporen linnut. Ulkomaanmatkojenkin linnut löytyvät useimmiten vain lintukirjan lajikuvausten viereen merkittynä päivämääränä ja kaikkia lajeja, esimerkiksi Ecuadorissa näkemistäni lukuisista kolibreista en ole vielä kaikkia edes lajilleen määrittänyt.

Tällainen tapaus siis olen. Hommani yritän kuitenkin hoitaa kunnialla. Ottakaa yhteyttä ja kertokaa mielipiteitänne siitä, miten yhdistyksen pitäisi toimia.

Raimo Hyvönen

Kaarinan Järvelän kosteikko

Hannu Klemola

© Hannu Klemola

Järvelän kosteikko Kaarinan Littoisissa on Turun seudun suosituimpia retkikohteita. Kosteikolla pesii monipuolinen linnusto, jonka lisäksi siellä levähtää runsaasti muuttolintuja. Nyt osin osmankäämikasvustojen peittämällä kosteikolla pesii uhanalaisia lintulajeja. Vielä kesällä 2008 paikalla oli valtaosan halkoma pelto, jossa pesi metsäviklo, tavi sekä muutamia pareja kiuruja ja niittykirvisiä. Kosteikkoa erottaa kaakkoiskulmastaan viereisestä Littoistenjärvestä vain kapea rakennettu kannas ja rantaluhta. Kosteikko onkin alempana kuin järven vedenpinta, ja on mahdollista, että sen paikalla on muinoin ollut suo tai muu kosteikko.

Olen selvittänyt alueen linnustoa vuosina 2006 ja 2009–2011. Kaarinan kaupunki on tukenut linnustoselvityksiä, vuonna 2006 myös Liedon kunta. Järveläntien länsipuolen entisen pellon pinta-ala on noin 20,7 hehtaaria, josta nykyinen kosteikko peittää noin 12,3 hehtaarin alan. Kosteikko syntyi Kaarinan kaupungin omistamille pelloille keväällä 2009, kun ojien kautta järveen kulkeutuvien valumavesien pumppaaminen lopetettiin. Tulvapelto houkutteli heti vesilintuja ja kahlaajia. Tulvapellolta kehittyi heti ensimmäisenä kesänä luonnoiltaan monimuotoinen kosteikko, joka tarjoaa suojaisan pesimä-, lepäily- ja ruokailuympäristön monille lintu- ja muille

eliölajeille. Kaarinan kaupunki päätti ylläpitää kosteikkoa. Päätöksellä on ollut myös vesiensuojelullista merkitystä: hulevesien mukana järveen on kulkeutunut ravinteita ja erilaisia epäpuhtauksia. Kosteikolla tehtiin Kaarinan kaupungin toimesta kaivu- ja raivaustöitä talvella 2010/2011 ja 2011/2012. Kaivutöiden avulla osaa kosteikosta syvennettiin, jotta osmankäämin leviämistä ja kosteikon umpeenkasvua voitaisiin hillitä. Kaivumassoista kasattiin allikoiden keskelle saarekkeitä, joilla linnut pesivät ja lepäilevät turvassa maapedoilta. Kaupunki kunnostaa ja korjaa jatkossakin penkkoja ja syvänteitä mahdollisuuksien mukaan. Tiivistä savi-

maata tulisi kuljettaa kosteikolta pois ja näin mataloittaa ja loiventaa saarekkeitä. Alueen osmankäämikasvustoja voidaan myös rajoittaa leikkaamalla, murskaamalla tai rantoja äestämällä. Kaarina on muutenkin panostanut Järvelän kosteikkoon rakennuttamalla parkkipaikan ja penkan lintujen tarkkailua varten sekä selvityttämällä alueen luontoarvoja. Kosteikolle pystytetty myös tolppa, jonne on asetettu tuulihaukan- ja kottaraisen pönttö. Syksyllä 2011 kosteikon reunalta purettiin huonokuntoinen lato, jonka tilalle rakennetaan lintujen katselulavaa. Toiveissa on myös, että kosteikon eteläpuolinen kaupungin omistama metsä suojeltaisiin.